

ת"פ 34829/07/15 - מדינת ישראל נגד א ב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 34829-07-15 מדינת ישראל נ' ב

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד חבר וקיפניס-פרדמן
נגד
א ב
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד קידר

גזר דין

השתלשלות ההליך:

- ביום 24.1.16, במסגרת הסדר טיעון דיוני ללא הסכמה עונשית, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן והורשע בעבירות הבאות:
 - גידול סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים;
 - החזקת חצרים לעישון או להכנת סמים, לפי סעיף 9(א) לפקודה;
- הנאשם הופנה לשירות המבחן והתקבלו בעניינו שלושה תסקירים, מהימים 4.9.16, 21.6.17 ו-24.12.17. עוד לפני מוצגים שהוגשו לעונש - לוח תצלומים של דירת הנאשם ושתילי הסם [תע/1], פרוטוקול ת"פ (רחובות) 1097/08 מיום 22.10.08 [נע/1] ומסמכים הנוגעים למצבו הנפשי של הנאשם [נע/2].
- ביום 26.12.17 טענו הצדדים לעונש:

התביעה חזרה על טיעוניה משיבת יום 18.9.17, אז טענה למתחם עונשי הולם שנע בין שמונה לבין 14 חודשי מאסר, כעונש עיקרי, ועתרה לקבוע את עונשו של הנאשם במחצית המתחם, וכן לרכיבים נלווים של מאסר מותנה, קנס ופסילת רישיון נהיגה;

ההגנה עתרה להחרגת עונשו של הנאשם מהמתחם ולהשתת מאסר מותנה וצו מבחן;

מעשי הנאשם:

- במשך כשנה וחצי, עד ליום 10.3.15, גידל הנאשם במחסן שבבית הוריו 150 שתילי קנבוס, שביום מעצרו

הנ"ל הגיעו למשקל כולל של 1096.43 גרם נטו.

2. לצורך גידול הסם החזיק הנאשם והפעיל ציוד גידול, ובו שרוולי אלומיניום לאורור ונידוף, מנורות חימום, נורות פלורסנט, מאווררים חשמליים, חומרי דישון, מדחומים ומסנן פחם [תצלומים תע/1].

נסיבות העבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. כידוע, פגיעתם של הסמים בחברה אינה נקודתית, אלא משתרעת על מרחבים וזמנים נרחבים: נפגע הצרכן המתמכר, נפגעת משפחתו, נפגעים אלו הניזוקים מפעילותו הפלילית של הצרכן המבקש לספק את הדחף לסם, ובנוסף - מעגלי היצור והשיווק של הסם מייצרים כשלעצמם פעילות עבריינית הנלווית לעצם העיסוק בסם, והרווחים העצומים מגיעים לעתים קרובות לארגוני פשע וטרור ומאפשרים את פעילותם הפוגענית.

2. במקרה דנן מדובר בגידולו של סם "קל" מסוג קנביס, כך שחלקם של הנוזקים המלווים את העיסוק בסמים אחרים אינם רלוונטיים. עם זאת, גם פעילות זו אסורה ומזיקה, ויש אפוא לתת משקל להיקפי הנוזק, הפוטנציאליים והקונקרטיים, שהם תולדה של מספר השתילים וכמות הסם.

3. מדובר בביצוע עבירה מתוכננת, שבוצעה לאורך כשנה וחצי, תוך השקעת מחשבה ומשאבים, שהניבה שתילים רבים וכמות סם ניכרת. לעניין זה יש להדגיש, כי למספר השתילים יש משמעות רבה ביחס למשקלם, שנעוץ בנקודת הזמן האקראית בה התגלו.

4. גידול הסם וייצורו נעשו על-ידי הנאשם לשם צריכתו וכפתרון לדוחק כלכלי, עובדה המדגישה את היותו חוליית-יסוד במערך הפצה. לטענת הנאשם, שלא גובתה בראיות, עשה כן מחמת משבר משפחתי עם מחלת אביו; גם לו היתה טענתו מוכחת ומתקבלת, לא היה בכך כדי להקל בחומרת מעשיו: אין לקבל, ולו במעט, דרך זו של פתרון פלילי ומזיק לבעיות אישיות וכלכליות.

5. התצלומים של מערך הגידול מלמדים כי מדובר ב"מעבדה" לכל דבר ועניין, שבצידה הושקעו משאבים רבים. זה מכבר נקבע, כי סוג גידול זה הפך ל"מכת מדינה"^[1]: אין לטעות בגידול שבהיקף התופעה בעירנו ובמחוזנו, שהפכו באופן בלתי-צפוי למרכז של חקלאות משוכללת ומכניסה, כפי שניתן להסיק מריבוי המקרים המובאים לבית המשפט, ואף תוך זהירות והתחשבות בהטיות אפשריות (כגון עליה ביכולות ובהיקפי אכיפה). כך ראו עפ"ג 12819-11-15 מ.י. נ' בן-צבי (2015), עפ"ג 17796-10-14 מ.י. נ' דדון (2015) עפ"ג 31126-05-14 מ.י. נ' חריט (2015) ועפ"ג 46738-09-14 מ.י. נ' צקבאשווילי (2014) - ענייניהן של שתיים ושלוש מעבדות סמים מסוג זה מובאים מדי שבוע בפני ערכאת הערעור בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו, כאמור בפסיקתו; וממחוזות אחרים - ת"פ (מרכז) 21059-03-16 מ.י. נ' איליספוב (2017) וע"פ (מחוזי חיפה) 42358-10-14 מ.י. נ' (2015);

6. המתחם שהציעה התביעה תואם את מדיניות הענישה הנוהגת, ואף הסניגורית המלומדת לא טענה נגדו. לפיכך ייקבע המתחם בין שמונה לבין 14 חודשי מאסר, כעונש עיקרי.

חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום:

1. הנאשם יליד 1981, כבן 36 כיום, רווק המתגורר עם אמו ועובד כנגר בעבודות מזדמנות. מוצא הנאשם במשפחה רבת-בעיות שלא יכלה לספק לו ולאחאיו תמיכה והנחייה, בה חווה אלימות מצד אמו. בילדותו אובחן הנאשם כסובל מהפרעת קשב וריכוז, אך למד במסגרת רגילה והשלים 12 שנות לימוד. הנאשם שירת שירות צבאי מלא, במהלכו אובחן כסובל מקשיי הסתגלות וחרדה.
2. לחובת הנאשם רישום יחיד ללא הרשעה משנת 2008 בגין החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית.
3. הנאשם אובחן כסובל מהפרעה דיכאונית משולבת עם תסמינים חרדתיים מסוג התקפי חרדה [תסקירים נע/2]. התיעוד הפסיכיאטרי לאורך השנים מעיד על מצוקתו של הנאשם, כשההפרעה גררה קשיים תפקודיים, אישיותיים ורגשיים, שהם בתורם תרמו להתמכרות הנאשם לסמים, בהם השתמש הנאשם לצורך אלחוש עצמי. שירות המבחן מצא כי מערכת ערכיו של הנאשם תקינה והוא אינו לוקה בדפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים.
4. מצבו הנפשי של הנאשם והתנודות האופייניות במצב רוחו, הקשו עליו ועל שירות המבחן למצוא דרך לשיקומו ולטיפול בהתמכרותו לסם. לאורך הזמן, כפי שמראים התסקירים העיתיים, הלכה והשתפרה יכולתו של הנאשם להימנע משמוש בסם וכך גם מידת רצונו ויכולתו להשתלב בטיפול.
5. הנאשם נקי מסמים מתחילת שנת 2017. ביולי 2017 החל בטיפול במרכז "מאור" לתחלואה כפולה באשדוד: הנאשם הסתגל למסגרת, הגם שבקשיים מרובים מחמת התקפי חרדה והצפה רגשית, והשתתף בפעילויות הטיפוליות. מצבו של הנאשם השתפר ולא הצריך עוד את שהותו במרכז, ולכן המשיך הטיפול בו ביחידה העירונית להתמכרויות החל מאוקטובר 2017. גם במסגרת זו נרתם הנאשם לטיפול ונתרם ממנו.
6. יש לומר בקול ברור: הצלחתו של הנאשם בדרך השיקום, בסיוע גורמי התקון והרווחה, היא הישג אדיר, כמעט בלתי צפוי. אחרי שנים של אומללות והתמכרות לסם, בגין הפרעה נפשית, מנצל הנאשם לטובה את המערך הטיפולי, ולראשונה מזה שנים רבות מאוד הוא חופשי (יחסית) מכבלי ההפרעה והסם.
7. הנאשם עדיין בדרכו לסיום מוצלח של הטיפול, אך כבר עתה רבים ההישגים, ובהם שנה של ניקיון מסם. הצפי לשיקום מלא הוא אופטימי, ומה שהושג עד-עתה הינו כשלעצמו בחזקת שיקום. "במקרה זה, השיקום אינו רק משאלת לב או תקווה. הוא הפך נגד עינינו למציאות שלא ניתן להפנות לה עורף. המובהקות שלו היא שמהווה אותן 'נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן', המצדיקות סטייה מן המתחם בשל שיקולי שיקום אף כאשר העבירות הן בעלות חומרה יתרה" - כך נאמר בע"פ 779/15 פלוני נ' מ.י. (2015), והדבר יפה גם לענייננו.
8. לנוכח האמור, אאמץ את עתירת ההגנה ואת המלצת שירות המבחן. בנסיבותיו המיוחדות של הנאשם, וכשכוחותיו המוגבלים (לעת-עתה) מתועלים להליך הטיפולי, אמנע מכל רכיב-ענישה קונקרטי שיכול לפגוע בשיקומו של הנאשם.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. ארבעה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת סמים שהיא פשע;
- ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום, ותנאי מפורש בצו יהא המשך טיפול

ביחידה העירונית לטיפול בהתמכרויות ברחובות, כל זמן ששירות המבחן ימצא צורך בכך. הנאשם מוזהר, כי הימנעות משיתוף פעולה עם שירות המבחן יוביל להשבת התיק לבית המשפט ולגזירת עונש חלופי נוסף;

הוראות נלוות:

- א. עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן;
- ב. סמים וציוד גידול יושמדו. כל מוצג אחר, פרט לכסף, יועבר להכרעה פרטנית של קצין משטרה;
- ג. אם הפקיד הנאשם פיקדון בתיק זה, בתיק קשור או בתחנת משטרה, יושב לו הפיקדון;

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ט"ו טבת תשע"ח, 2 ינואר 2018, במעמד הצדדים.

[1] ההלכה הפסוקה מאפשרת לערכאה הדיונית, הנחשפת למספר גדול של כתבי אישום ותיקים דומים, מרווח שיקול דעת וגמישות להסיק מסקנות אודות התגברותה של תופעת פשיעה בתחום עבריינות מסוים, אף אם לא הובאו לפניו נתונים עובדתיים חד משמעיים (ע"פ 4841/13 ספי נ' מ.י., (2014), ע"פ 5535/12 כאברי נ' מ.י. (2013), וע"פ 3160/12 כריסטיאן נ' מ.י. (2013));